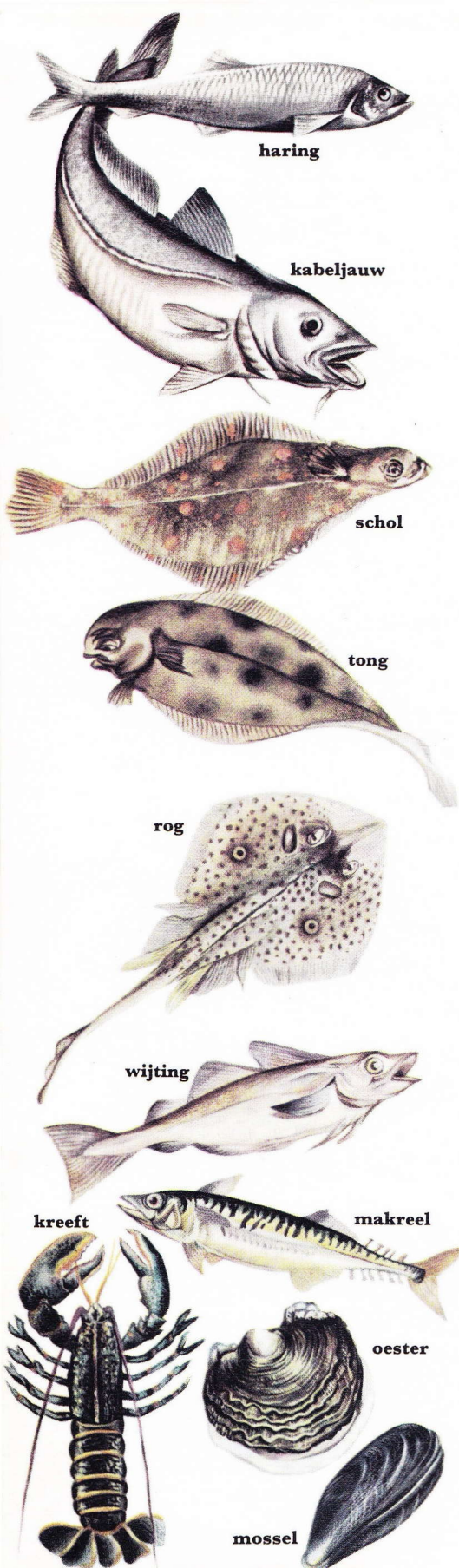

De visrijke zee

Lagen landbouw, jacht en visvangst aan de basis van de primitieve beschaving, dan stellen wij vast, dat nog heel wat volkeren in de wereld primair van één dezer activiteiten afhankelijk zijn. Voor nog vele volkeren is de visvangst het fundament van hun voeding. Wij denken b.v. aan de eilandenbewoners van Oceanië en van de Indische Oceaan. De Japanners eten nog zeer veel zeevis; de Chinezen zoetwatervis. En bij de beschaafde blanken verorberen de Noren, de Engelsen en de Nederlanders eveneens grote hoeveelheden vis. De statistieken geven 50 kg per hoofd in Japan, 40 kg in Noorwegen, 18 kg in Engeland en 9 kg in Nederland.

De zee levert een grote verscheidenheid aan vissoorten. Hierbij zijn er die een sedentair bestaan leiden, d.w.z. men kan ze het gehele jaar door in de nabijheid van de kusten vangen. Andere emigreren voortdurend, d.w.z. ze verplaatsen zich, meestal in grote groepen of banken, waardoor ze ook gemakkelijk kunnen worden gevangen.

De kustvisvangst kan met kleine schuiten gebeuren, waarbij men zich vooral op platte soorten toelegt, zoals rog, tarbot en tong. De visvangst in volle zee dient echter veel beter georganiseerd. De vissers gaan wekenlang van huis met perfect uitgeruste schepen om o.m. tonijn, haring en kabeljauw te vangen.

Vissen voeden zich o.a. met plankton, dit zijn allerlei kleine organismen die in het water leven. Het plantaardig plankton (fytoplankton) bestaat hoofdzakelijk uit kleine wiertjes en zweeft gewoonlijk aan de oppervlakte van het water. Het dierlijk plankton (zoöplankton) bevat eencelligen, holtedieren, kleine kreeftachtigen en eieren en larven van dieren die

in volwassen toestand niet tot het plankton behoren, o.m. viseieren en -larven, larven van schelpdieren enz. Sommige vissen voeden zich uitsluitend met plankton. De haring b.v. beschikt over een zeer fijne kieuwspleet om het plankton uit het water te zeven. Overal langs de kusten van de continenten treft men dit plankton tot op 100 meter diepte aan. In de oceanen leeft het in grote hoeveelheden op het contactgebied tussen warme en koude zeestromen. Haring- en kabeljauwbanken geven de voorkeur aan deze contactzones, die ook in Europa tussen de Golfstroom en de polaire wateren voorkomen. Dergelijke contactgebieden treft men ook aan ten oosten van de Noordamerikaanse kust (Newfoundland en IJsland) en in Japan tussen de koude Oja Sjivo en de warme Koero Sjivo. De grote visvangstzones liggen hoofdzakelijk op het noordelijk halfrond: 90% van de vis wordt in deze zone gevangen. Ze liggen precies dichtbij de bevolkte en technisch best uitgeruste streken. Het voornaamste gebied ligt in de Noordatlantische Oceaan van Newfoundland, via Zuid-Groenland en IJsland naar de Europese oevers. De Noordzee is ongetwijfeld

Aangezien de vis een zeer belangrijk bestanddeel van de menselijke voeding uitmaakt, legden vele volkeren zich op de visvangst toe. In de West-europese landen die aan visrijke zeeën grenzen, groeide deze activiteit tot een gespecialiseerde industrie uit, die in het economisch bestel van verscheidene landen een zeer grote rol speelt. Dank zij perfectieerde bewaarstechnieken werd de vis een gewaardeerd voedsel.

belangrijke visvangstzones in de Atlantische Oceaan en de Noordzee

vertrekken heel wat schepen naar het Kanaalgebied, maar tevens naar de kabeljauwbanken in de buurt van Newfoundland, waar trouwens alle mogelijke nationaliteiten worden aangetroffen.

Voorbij de punt van Bretagne verandert plots het uitzicht van de vissershavens (zoals Lorient, Douarnenez, Concarneau enz.), omdat hier een andere soort visvangst wordt beoefend: men vaart uit op sardienen, tonijnen en langoustes. De Spanjaarden en de Portugezen hebben hun gebied tot vóór de kusten van Marokko uitgebreid. In bepaalde gevallen legde men parken aan om kreeften, oesters en mosselen te kweken, voornamelijk in Frankrijk, Nederland en de U.S.A.

De visvangst riep grote industriële activiteiten in het leven, waarbij het bewaren van de vis een zeer groot probleem stelde. Het verbruik van vis nam in alle West-europese en Noordamerikaanse landen de laatste decennia geweldig toe. Dit meerverbruik is vooral toe te schrijven aan de geperfectioneerde bewaar- en inbliktechnieken, waardoor een groot aantal vissoorten als kwaliteitsprodukten op de markt kwamen en door hun goede smaak de massa begonnen aan te trekken.

feld de pool van de Europese visvangst. Dank zij de hoge zandbanken (Dogger Bank, Silver Pits, Great Fisher Bank) is deze zee rijk aan platvissen en haring. De haringvangst geschiedt in januari nabij de kusten van Schotland, in juli op de Great Fisher Bank, in augustus op de Dogger Bank en in september langs de Nederlandse kust. Langs de Europese kust treft men dan ook overal degelijk uitgeruste havens aan (Bergen, Stavanger, Eshjerg, Geestemünde, IJmuiden, Vlaardingen, Oostende, Grimsby enz.)

Ook de zuidelijke Noordzee is visrijk: vanuit Boulogne in Frankrijk

